

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvántartás és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Égész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyilttár példányra 50 fillér.

MURAKÖZ

Feloldó szerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lejtápoló:
STRAUSZ SÁNDOR.

Zalavármegye új vasúti terve.

Érdekes dologgal foglalkoztak a május 9-ki törvényhatósági közgyűlésen Zalaegerszegen. Keresztury József dr. odaváló ügyvéd és társainak indítványára a törvényhatósági bizottság egy részletezen kidolgozott vasúti tervet fogadott el, mely ha megvalósul, maga után vonja Zalavármegye közgazdasági fellendülését.

Ez ideig a nagy kiterjedésű és sűrű lakosságú vármegye meglehetősen mostoha helyzetben volt. A legutóbbi időkig, amikor a zalai vasút kiépült, mindössze csak két nagyobb vasútról lehetett szó: a déli vasútról s a Csáktornya-ukki vonalról s ez utóbbinak egyik kiágazásáról, mely Sümegen és Tapolcán át az ukki vasutat a délivel, Keszthely érintésével, Balatonszentgyörgynél összekötötte. A vármegye többi vidéke teljesen el van hanyagolva, forgalmon kívül áll a megye legnagyobb része.

Ezen kíván segíteni az új terv s főleg Zalaegerszeget akarja központosítani. A vármegye székhelyét akarja hozzáférhetővé tenni. Valóságos centrummá akarja fejleszteni, ahová eddig csakis a legnagyobb nehézségekkel s lassúsággal lehet eljutni.

A vasúti terv révén Zalaegerszeg, Tapolca, Szentgróth, Keszthely, Pacsa, Nova, Letenye, Perlak járási székhelyekkel kerülne közvetlen kapcsolatba, melyeknek ez idő szerint semmiféle, vagy nagyon is nehézkes vasúti összeköttetésük van a vármegye középpontjával.

Tapolca Szentgróton, Nagypapnagon keresztül jönne összeköttetésbe Zalaegerszeggel. Ez összekötne a Zalavármegye vasútát

a Déli vasút átmetszésével a Csáktornya-ukki vasúttal. Keszthely Pacsán és Nagypapnagon át keresne csatlakozást Zalaegerszeg felé. A lendvai járásnak is meglenne a vasútja, mert Zalaegerszegről Nován, Baksán, Cserföldön és Bellatincon át egész Luttenbergig lehetne vasúti síneken utazni.

Ez utóbbi vasúti Muraköz területét is érintené, mert Räckanizsa és Ligelfalva határában lépné át a Murát Luttenberg felé. Ennek a vasútnak nagy a közgazdasági jelentősége, mert a stajerszági Muravölgyet egyenes és állandó összeköttetésbe hozza a Balatonmellettkel, ami az utóbbi vidéknek börtermelése okából igen emminens és figyelembe veendő szempont.

A vasúti terv realizálása esetében jelentékeny előnyt hozna belőle a perlaki járás, mely Letenye felől Muracsány, Murakirály és Perlak érintésével kapna vasutat, mely így egyrészt Pákán, Csömödéren és Nován át Zalaegerszeg, másrészt a Drávan keresztül Kapronca felé kerülne bele a vasúti forgalomba.

Az egész hálózat hossza körülbelül 264 km, melyből a vármegye területére 194 km. esik.

A hálózat egyelőre vicinális vonatok van tervezve, hogy II. rendű fővonalnak kiépültessek, csak az érdekeltég hozzájárulásán fordul meg.

A közgyűlés a tervezet elfogadásával egyidejűleg kimondotta, hogy a kiépítést szükségesnek tartja s azt úgy erkölcsileg, mint anyagiilag támogatni hajlandó.

Figyelmeztetés!

A 42159/1897 sz. m. kir. belügyminiszteri rendelet alapján Csáktornya nagyközség

előjárósága a kerékpározók figyelmét felhívja az alábbi rendelkezések pontos betartására azon hozzáadással, hogy azok ellenőrzésére és az ellen vétők följelentésére a községi rendőrség szigoruan utasított.

1. Kerékpárral való közlekedés csakis a kocsiútonakon van megengedve. A dráva-szentmihályi temetői úton s a vasút felé vezető út uton is kerékpározni tilos.

2. Minden kerékpár fékező és csöngő készülékkel, valamint elől lámpával legyen ellátva, mely a sötétségek beálltával meggyújtandó. A lámpás üvege színes nem lehet. Világító anyagul gyertya, olaj vagy kisebb loku villamfény alkalmazható.

3. Minden kerékpáros köteles gépét kellő elővigyázattal kezelni és vezetni. A községek belterületén kerékpárral gyorsasággal, vagyis a kétfogatú könnyű kocsik rendes sebességénél gyorsabban előhaladni, versenyt futni, közlekedési eszközöket, embereket és állatokat körül keringeni, s általában bárhol olyasmit elkövetni, ami a személy és vagyonbiztonságot veszélyeztetethetné, a közlekedést akadályozhatná, vagy a lovakat és egyéb állatokat megriaszthatná, tilos. Kapukon át, egyik utcából a másikba való befordulásnál, utcakeresztezőseknél, köztutakkal haláros telkekről kifutás — vagy ilyenekbe befutásnál s mindenütt, ahol a kocsi, lovas, vagy gyalogközlekedés a rendesnél fokozottabb mérvű, csakis lassan, vagyis a gyalogos rendes sebességével szabad kerékpározni; sőt esetleg köteles a kerékpáros — a szükséghez képest, vagy a rendőrközeg figyelmeltetésére — géperől leszállva, ezt mindaddig kézen vezetni, míg az úttest ismét szabadabb nem lesz.

4. A haladás irányában álldogáló vagy

Megfigyelések az életből.

Írta: Srágy Ferenc.

I.

Egy öreg asszony.

Egy öreg asszony, botjára támaszkodva, sietve megy a másik oldalán lévő szomszédjához. Szélsőben jön feléje egy automobil. Ki akar térni, de megbotlik s végig vágódik a köves földön. A botja messze erőlődül tőle. Nagy kinnal sem tud, bot nélkül lábára állni. Az arra járó uracsok nevetve nézik vergődését. Jön egy biciklista hölgy. Mosolyogva fogadja az üdvözlést jobról-balról. Biciklijé neki szalad az öreg asszony által elejtett munkónak. Fehér sapkája, mint egy galamb, a levegőbe, biciklijé az árokba, ő meg az út közepére repül. Az uracsok villámgyorsan segítségére sietnek: az egyik fölemeli, a másik a port rázza le róla. A bicikli, a sapka szintén résztvevő szívekre tálnak. Amint így sürögnek-forgognak a hölgy körül, az egyik oda szól a porban fetregő öregnek:

— Vén satrafa, máskor vigyázzon a mankójára!

II.

A háziúr.

Falóval s kocsiával játszik a fiúcska. Anyja az asztalnál ül és varr. Belép a szolga s tüzet gyújt a kályhába.

— Add ide az ostoromat! — ordít rá a fiúcska.

— Azonnal, csak hadd rakjak előbb fát a tűzre.

— Ide az ostorral!

A szolga hallgat s csendesen végzi a munkáját.

Az úri felugrik, megkapja a szifjostort s végig vág a szolga arcán.

— Ha parancsolok, engedelmessédj! Te vagy a szolga s én vagyok az úr!

A szolga a nevelő öngyágására tekint s ökölbe szorított kézzel, szó nélkül hagyja el a szobát.

— Kergesd el a szemtelen fickót — mama!

Öngyágása reményteljes fiúcskájához hajol s megcsókolja.

Majd beszél a papával: most pedig csak játsszál tovább s légy jó fiúcskájára a mamának.

III.

Az esküvő.

Kijötték a templomból. Fölültek az ott várakozó hintókra és elrobogtak. A kíváncsiak s bámmészködők is sietve hagyták el a teret. Két ököből is. Az egyik az volt, hogy a toronyóra csaknem deket mutatott s ebedre kellett iparkodni; a másik meg, hogy vészterhes sötét felhők kezdtek tornyo-

sulni minden oldalról s menekülni kellett a közelgő zápor elől. Csak két asszony maradt hátra a templom előtti téren: az egyik magastermetű sovány, hosszú orral; a másik alacsony, kövér és pize orral.

— Mit szól ehhez kedves asszonyság?

— Oh! kérem, semmi jót. Ő gazdag s rokonságának kedve ellen szégyényen nősült. Az udonsült menyecske pedig oly véghetetlenül büszke, akár egy hercegasszony. Nem hiszem, hogy sokáig így legyen.

— Én is így gondolom, én is. Hallom, hogy a férfi korhely, lumpfráter, idejének egy részét a kártyaszatálnál, másik részét pedig szoknya után való szaladgálásban tölti el.

— És a nő? Épen egymásra akadtak.

Az ily mederben megindult párbeszédnek estig sem lett volna vége, ha egy hirtelenlő keletkezett szélroham a kisebbik asszony fejbüdjéről le nem kapja a kalapot s el nem nyargal vele; a nagyobbikat pedig úgy meg nem forgatja a saját tengelye körül, akár a zászlót a rudján.

Ketten két irányban iparkodtak tűzhelyük felé. De vesztükre, mert az elégett s megkoszmódott ebéd fölötti haragukat a férjek asszonyaikon éreztették. A szomszédok állítása szerint ezúttal a két kritikus asszony húzta a rövidebbet.

járó-kelő közönség a kerékpár, vagy ehhez hasonló gép közeledtére — bangos csöngéssel — kellő időben és jól hallhatóan figyelmeztető. A községek belterületén utca-kereszteződéseknél az óvjelzés mindenkor megadandó.

5. Szembe jövő kocsiknak, kerékpárosoknak, lovasoknak, nagyobb csoportoknak stb. a kerékpáros kellő időben és módon balra térjen ki. Kocsi, lovasok stb. megelőzése jobbra, gyorsított meneteseleggel történjék. A kocsi, adott figyelmeztető jelre, szükség esetén annyira köleles balra kitérni, hogy a kerékpáros veszély nélkül elmehesen mellette. Az utak szögletein és keresztezéseken, hidakon, kapualjakban, s mindenütt, ahol az úttest — kocsi s más járművek közlekedése miatt — szűknek bizonyul: tilos a megelőzés. Ha a kerékpáros észreveszi, hogy a ló a kerékpár láttára megbokrosodik, vagy hogy ha egyébként a kerékpárral való elhaladás az emberek testi biztonságát veszélyeztethetné, tartozik gépéről leszállani.

6. Zárt sorokban menetelő katonaságnak, temetéseknek, nyilvános felvonulásoknak, postalátogatásoknak, szereikkel mentésre sielő tüzoltóságoknak valamint a közútiak fölloccsolását végző járműveknek úgy az előrehaladást, mint a szembefövő kerékpáros gépével kitérni kötelek. Ha ezt a helyi viszonyok meg nem engednék, tartozik azok elvonulásáig megállani.

7. Több kerékpárral egymás mellett haladni csak ott szabad, hol ezt a közlekedési viszonyok megengedik; ha a pálya szűknek bizonyulna, kitérni és megelőzni csak egyenként szabad. Közútiakon a mutatványok sorába tartozó, nem rendes módon való kerékpározni tilos.

8. Tilos a kerékpárakhoz vagy hasonló gépekhez ebeket zsinórral vagy egyébként odakötve fűtatni. Kutyáknak a kerékpározók utáni usztatása tilos, valamint a kerékpározók után iramodó kutyát gazdája vagy hozzátartozója visszahívni kötelek.

9. Kerékpárversenyek, tömeges kerékpáros felvonulások csupán erre alkalmas helyeken és időben, az illetékes helyi rendőrség előzetes engedélyével és az az által előírt módokat betartásával rendezhetők.

10. A rendőri közeg felszólításának s rendelkezéseinek a kerékpározók engedelmeskedni tartoznak, ugyancsak kötelek a rendőrségek felszólítására megállani s ezek kívánataira magukat igazolni; a magukat igazolni nem tudó kerékpárosok kötelek — gépjöket kézen vezetve — az illető rendőrséget a rendőrség legközelebbi helyiségébe követni.

Csáktornya, 1911. május 19.

Az Előjáróság.

A „Zalavármegyei Közművelődési Egyesület“ köréből.

Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő a Zalavármegyei Közművelődési Egyesület tavalali közgyűlésén vetette fel az eszmét, hogy Zalavármegye nagy és halhatatlan fiainak élete és hatása emlékkönyvben megírtnék, mely különösen a muraközi és vendvidéki iskolák magyar nyelvben jeleskedő tanulóinak osztatnék ki jutalmul. Királyi tanfelügyelő, mint az egyesület főtitkára, e hó 23-án Csáktornyan, a polgári állami iskola tanács-termébe, Muraköz és a Vend-

vidék érdekességéből szűkebb körű értekezletet hívott egybe.

Az értekezlet egyhangú helyesléssel foglalt állást ily nemes példákra bűzítő emlékkönyv kiadása mellett s egyben javasolja, hogy a megye minden nagy fiának méltalása után egy, az ő életével és hatásával összefüggő vallás-erkölcsi, közgazdasági földrajzi, vagy egyéb természetű szívmesítő és taoulásos olvasmányi foglaltatnék.

Az emlékkönyv a Muraköz és Vendvidék legkedvesebb történelmi vonatkozású képeivel volna illusztrálva. Ezen Emlékkönyv magyar, muraközi horvát- és vendnyelven jelennek meg.

Ugyancsak a Zalavármegyei Közművelődési Egyesület céljainak keretében foglalkozott az értekezlet a vendjü nép részére kiadandó hazafias naptár ügyével is.

A muraközi és vendvidéki lelkesekből, nemkülönben kiváló tanferfiakból álló gyülekezet legmelegebb érdeklődéssel foglalkozott mindkét hazafias ügygel, melyekről az egyesület főtitkára a folyó évi közgyűlésen fog előterjesztést tenni.

K Ü L Ö N F É L E K .

Eltitkolt melódiák.

*Valamit értek, valami láj,
Idegen nékem már ez a táj.
Vágyom el messze, nap sütéses délre,
Hol nem jönnek fagyok ősz után a télre.*

*Szeretnék futni messze idegenbe;
Szeretném emléim kitérőlni rendre.
Szívm-elkem vágyik egy szebb-jobb világra.
Ahol a szíveket nem tapossák sárba.*

*Titkos a bánatom, a szívem úgy vérzik.
Minek is mondanám, hiszen úgy sem értik.
Valamit értek, valami láj,
Idegen nékem már ez a táj.*

Kozma Imre.

— **Iskolalátogatás.** Feyer Gyula szakfelügyelő mult pénteken Csáktornyára érkezett, hogy az alsófokú iparostanonciskolát meglátogassa. Szakfelügyelő a vizsgálatból kifolyólag úgy Zrinyi Károly igazgatónak, mint a tanféléletnek elismerését és meglegedettségét jelezte ki.

— **Gyermeknap.** A gyermekliga javára országosan rendezett gyermeknapot Csáktornyan is megtartják. A gyermeknap rendezése körül Szalmay József járási főszolgabíró buzgólkodik, aki, hogy annak erkölcsi és anyagi sikerét biztosítsa, Csáktornya hölgyeihez fordult, akik már ma délután a Városháza termében tanácskozársra gyűlnek össze, hogy a teendők körüli eljárást megbeszéljék. A gyűlést délután 2 órára tűzték ki.

— **Lóverseny.** A Miklós orosz cárról elnevezett 5-ik ulánus ezred tisztikara ma d. u. Vinkovcák határában, Varasd szomszédságában, díjazással egybekötött versenylovgalást rendez. A versenyen a helybeli tisztikar is résztvesz. Kezdődik d. u. 2 órakor.

— **Áll. tisztviselő lakáspénze.** A Budapesti Közlöny vasárnapj száma közli a kormány rendeletét, mely szerint az 1908. évben erre vonatkozólag tett rendelkezések egyes városok és községek nézve lakbérre módosítatnak, illetőleg kiegészítetnek. E szerint a belügyminiszter Nagykanizsát az eddig V. osztályból a IV-be, Balatonfüredet a VII. osztályból a V-ikbe s Perlatot a VII-ikből a VI-ba léptette elő.

— **Új takarékpénztár.** Magyar tisztviselő takarékpénztára Budapestben bank és bérpalotát épít, a mely az őt és fél emeletes

bank és bérpalota felépítése által és a tíz millió részvénytőke állománya után, az eddigi eredmények után itelve, az ország legnagyobb pénzintézeteinek sorába lép. A tőkebefektetésre nézve a pénzintézetek közül a legkedvezőbb pénzintézet, mert módot nyújt a helyes és kedvező tőkebefektetésre, mi által a tisztviselő körében — ezen korszakalkotó esemény folytán — az anyagi és erkölcsi életben nagy változás áthat elő. A tagoknak ingyen lapot küld, amelyből az üzleti forgalom és egyéb pénzintézeti viszonyokról tisztá meggyőződést lehet szerezni.

— **Jégeső.** A mult heti csüörtőki jégeső óta az időjárás teljesen megváltozott. Majdnem állandóan esik, ami a levegőt is teljesen leütötte. És mindezek dacára mégis ismételve volt jégverésünk. Kedden délután látogatott meg újból, szakadatlan villámás és dörgés kíséretében. A jeges felhők Horvátországból jöttek, ahol, többek között Varadon, iszonyú pusztítást vittek véghez. Nálunk is a jég nagy károkat okozott. Káros hatását fokozta, hogy kezdetben szárazon, minden eső nélkül érték az apró jégszemek a vetéseket s gyümölcsfákat. Máris általános a panasz, hogy a hegyek között a szőlőben rengeteg kárt okozott a jégverés.

— **Vizsgálatok.** A helybeli alsófokú iparostanonciskolában a záróvizsgálatok június 11-én d. e. 8 órakor kezdődnek. A vizsgálatok kapcsolatosan megtekinthető a tanoncok kiállítása is.

— **Mezőgazdasági tanfolyam néptanítók és gazdasági tanítónők számára.** A m. kir. földmivelségi miniszter a kisebb fokozatu ismétlőiskolákhoz a gazdasági tárgyak tanítására hivatott népiskolai tanítók, illetve tanítónők gazdasági kiképzése céljából t. év július 18-tól bezárólag augusztus 18-ig az algyógyi, adai, békécsabai, breznóbányai, csikszerepai, hódmezővásárhelyi, jászberényi, karcagi, lugosi, pápai, rimaszombati, nagyszentmiklósi, somogyszentimrei, szilágyosmelyi, szabadkai és csáki (ezelőtt Csákovár, Temes megye) földmiv. iskolánál 20—20 összesen 320 néptanító, a kecskeméti földmiv. iskolánál pedig 20 tanítónő részére, mezőgazdasági tanfolyamot rendez. A tanfolyamon résztvevők 100 K általányt élveznek, melyből 40 K ellátási díj levonása után 30 K a jelentkezéskor, 30 K pedig a tanfolyam befejezésével fog kifizettni. A tanfolyamon résztvevők részére, kik a legnagyobb szorgalmat és a legjobb előmenetelt fogják tanusítani, a földmivelségi miniszter minden egyes iskolánál egy-egy 100, 50 és 50 K-s ösztöndíjat engedélyezett. Ezeket az ösztöndíjakat a miniszter kiküldöttje fogja az illetőknek kiosztani. A tanfolyamokra tényleg alkalmazásban levő néptanítók (tanítónők) vétetnek fel, kik mezőgazdasági tanfolyamot meg nem végeztek. Felvételi kérvényt a földmivelségi miniszterhez kell címezni és folyó év június hó 5-éig az illetékes tanfelügyelőségnek benyújtani. A jelölést a tanfelügyelőség javaslatára a vallás-és közoktatásügyi miniszter teljesíti.

— **Árlejtés eredménye.** Muravid közsé elöljárósága i. hó 6-án versenytárgyalást tartott az állami elemi iskola kibővítésére 19,844 korona 97 fillér előirányzattal. Ajánlatot tettek: Fuchs és Grosz (Zalaegerszeg) 20,672 koronával (vállalatnyertes), Aschers József 19,731 koronával.

— **Egyeves önkéntesek évi általánya.** A saját költségükön szolgáló katonai állománybeli egyévi önkéntesek által fizetendő évi általány összeg most újból állapotított meg

E szerint a fegyverzetért s jókarban tartásáért 7 K, legénységi felszerelésért 16 K, kincstári ételmezésért, beleértve a szoldot is 312 K, ruházatiért 121 K, kölcsönvett kincstári hátszóért, beleértve a lótarást, patkolást és gyógyköltséget 657 K, a ló teljes felszereléséért lovasságnál 32 K, tábori és hegyi-tűzserégnél 29 K. Ennyi összeget tartoznak tehát az önköltséges önkéntesek további ellenkező rendelkezésig fizetni az államkincstár javára. Ugylátezik az általános drágasággal ez is emelkedett; a hadikincstár az eddigi 384 koronányi tartási költséget 456 K-ra emelte. Azok az egyéves önkéntesek, akik ezentul saját költségükön kívánják szolgálni, 108 koronával többet lesznek kötelesek fizetni.

— **Esküvő.** Mayer Jakab muraszerdahelyi kereskedő nevelt leányát Geber Janka kisasszonyt ma délelőtt 10 órakor viszi oltár elé a helybeli izr. imaházban, Deutsch Jenő sárvári kereskedő.

— **Drágább lesz a dohány.** A jövő hónapban, úgy halljuk, fölemelik a dohányjövédéki cikkek árát. E szerint a dráma cigarettá 2 f, hosszú szivar 5 f, a rövid szivar 6 f, a portorikó szivar 8 f, a virginia szivar 12 f, a magyar cigarettá 2, a virginia cigarettá 2 f, a sport cigarettá 3 f, a jenidő cigarettá 3 f, a hölgy cigarettá 4 f, a stambul cigarettá 6 f, a trabukó szivar 18 f, a kuba szivar 11 f, a hercegovina cigarettá 4 f, a hunnia szivarka 5, a magyar pipadobány 80 f, a török pipadobány 400 f, a princess cigarettá 5 f. média szivar 18, a británika 16 fillér lesz.

— **Halálözás.** Schaffhauser Endréné, ki még egy évvel ezelőtt Csáktornya lakosa volt, mult héten pénteken dében Alsólendván hirtelen meghalt. Ebédhez készültek, amikor rosszul lett, vért köpött, s mire az orvos oda érkezett már kiszüvedett. A 28 éves szép asszony halálát tüdőgyulladás okozta.

— **Az elválasztás** a csecsemő életében az első legfontosabb változás, amely kihatással van további fejlődésére. A szülők csak az esetben biztosak az illetőleg, hogy a gyermek ez átmenetet baj nélkül éli át, ha a Phosphatine Falières gyermekáptápszert adják neki és ezzel vezetik be a szilárdabb anyagokkal való táplálást. A Phosphatine Falières következtében a gyermek megerősödik és a fogzása könnyen esik túl. Egy nagy doboz elegendő 3 hétre. Ára 3 kor. 80 fill. s kapható a gyógyszerüzletekben.

— **Kifogott hullá.** Muraszentmárton határában e hó 24-én egy teljesen feloszlásnak indult hullát vetelt ki a Mura sodra. Se személyazonossága, sem a halál oka nem volt megállapítható, mert a feloszlás már előrehaladt stádiumban volt.

— **Tanfolyam.** A Pécselt szeptember 1-én megnyitandó közg. tanfolyamra felvételnek, kik a középiskola 8 osztályát, vagy ennek megfelelő tanulmányokat végeztek s ezek befejezése után valamely jegyzői irodában mint aljegyzők, irnokok legalább egy évi gyakorlatot töltöttek, magyarul tudnak s feldheltelen előéletűek. A tandíj 40 K. Jelenkezni lehet aug. 26—31-ig a tanfolyam igazgatójánál (Vármegeház). A kik tandíjmentességben vagy tápintézetni ingyen ellátásban akarnak részesülni, avagy díjazás mellett irodákban alkalmazást kérnek, ebbeli kérelmeket szegénységi bizonyítvánnyal tartoznak támogatni. A tanfolyam szept. 1-től június 30-ig tart.

— **Tolvajok.** Novák János királylakos lakos kárára március végén sertésölőből hordódongákra való löglőlyakat s több darab cseresnyefa-padlódeszkát elloptak. Heteken át tartott a nyomozás, míg a tetteseket a csendőrség kézrekerítette. A tettest s azt az

igazi csirkefogót, aki Novák Alajos goricsahelyi lakos tyukolát megdézsmálta, átadták a helybeli kir. járásbírósnak. Utóbbinak személyazonosságát Pólsztrauban állapították meg, ahol a tyukokat egy ottani baromfikereskedőnél értékesítette. Novák János kára 100 K-ra rög.

— **Kataszteri felügyelőség Nagykanizsán.** Nagykanizsán újabb mozgalom indult meg. Ugyanis arról van szó, hogy a Szombathelyen székelő Kataszteri felmérési Felügyelőség, — melynek munkaköre Sopron-, Vas- és Zalamegyére terjed ki — az utóbbi időben felszaporodott, gyakori újabb fölmérési funkciók miatt annyira túlhalmozódottak teendői, hogy azokat kellő időben és rendszeresen végezni képtelen volna. Emiatt az illetékes kormányhatalom most úgy tervezte, hogy Zala- és Somogyvármegyét egy különálló kerületbe oszlja, hogy a birtok és ingatlanügyi szakmunkálatok pontosan és intenzívebb módon legyen végrehajva. Most arról van szó, hogy az ujonnan felállítandó Kataszteri Felügyelőség székhelye Nagykanizsa vagy Kaposvár legyen. Persze, hogy a versenyzés ennek alapján megindult az egész vonalon. A nagykanizsaiak már akcióba léptek, hogy a székhelyt maguknak biztosítsák. Evégből mult héten már városi közgyűlést is tartottak, mely alkalommal Vécsey Zsigmond polgármester indítványára egyhangulag elhatározták, hogy a pénzügyminiszteriumhoz kérvényt terjeszzenek fel, hogy e székhelyt Nagykanizsa kapja meg.

— **Alsólendva csatornázása.** Alsólendva képviselőtestülete egy régen érzelt bajon akar segíteni. Ezért elhatározták, hogy a várost csatornázni fogják. Erre a célra 45 ezer korona kölcsönt vett fel Alsólendva.

— **Méhészeti tanfolyam a dunántúli tanítók részére.** A pápai állami tanítóképző-intézet mintaméhésés 20 dunántúli néptanítónak a méhtenyésztésben történő kiképzését céljából f. évi július 10—27-ig méhészeti tanfolyam lesz, amelyen a délelőtti folyamán 8—12 óráig a gyakorlati méhészkedésben, délután 2—5 óráig a kaptárkészítésben nyernek a résztvevők oktatást, 5—6 óráig pedig elméleti előadás tartatik a méhészet köréből. A felvett tanítók ágyneműn kívül ingyen elszállásolást kapnak s ezen felül napi 3 korona segélyben részesülnek. A folyamodványokat a m. kir. földmívelési miniszterhez kell intézni, egy koronás bélyeggel ellátni és a tanítók felettes hatóság útján június 20-ig a földmívelési m. kir. miniszterhez beküldeni. A később beérkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek. A tanfolyamon való résztvételt ajánljuk törekvő néptanítóink figyelmébe.

— **Elloptak csónak.** Jug János ligetfalvai lakosnak a Mura partján fákok lakatolt csónakját valaki még a mult hónap végén leoldta s elvitte. A nyomozás eredményre még nem vezetett. Egy másik vizitólvaj azonban, aki Meszárics János ráckanizsai lakos muramenti malmából Pozsgár Pál ráckanizsai lakos tulajdonát képező szemes kukoricát elemelte, kézrekerült s átadott a bíróságnak.

— **Pompás változás.** Gyakran megcsik, hogy találkozzunk hölgyekkel, akiknek arca csodálatosan előnyös változáson ment át. A szeplők, májfoltok, ráncok és misserek, melyek régebben szép számmal disztek az illető hölgy arcán, mind eltűntek, mint a kámför. Ha őszinte az illető hölgy akkor elmondja, hogy arcnak az a pompás változását a világhírű FÖLDES-féle Margit-crém-nek köszönheti, amelynek nemcsak az a főelőnye, hogy ideális széppé varázsolja az arcot, hanem az is, hogy teljesen ártalmatlan. Ára: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Készíti és szétküldi Földes Kelemen gyógyszerész, Aradon.

— **A tartalékosok bevonulása.** Nagyon sokszor megcsik, hogy fegyvergyakorlatokra,

felülvizsgálatra behívott egyének nem a behívón jelzett helyen, hanem a parancsnokságoknál jelenkeznek. Ennek a jövőben való kiküldése végett a hadkiegészítő parancsnokság kérésére intézkedés történt, hogy a behívójegy kézbesítésekor a közs. jegyzők és bírák a behívott egyént útásítsák, hogy a behívón jelzett napot és helyen jelenkezzen. Kivételnek csak akkor van helye, ha az illető beletégsz miatt fegyvergyakorlat teljesítésére képtelen.

— **Verekedő amazonok.** Harcias teremtés lehet Zorecz Mari felsőpusztafai lakos, hogy rendőri feljelentésre, ezen a címen, róla megemlékezzünk. De rászolgált vitezégsé folytán, mely mult vasárnap Pusztafán nagy népcsőduletet idézett elő. A verekedésből a pálmát ugyan ő vitte el, de mégis baja lámadt, mert Vugrinecz Apollonia feljelentette a bíróságnál, mert Magdalenics Pál pusztafai boljában őt nemcsak felpofozta, de le is teperte, miközben rajta testi sértést ejtett.

— **A Vasárnapi Ujság** rendkívül változatos képsorozatban közli a régi mesterek rajzainak kiállítását a szépművészeti múzeumban, a Nemzeti Színház Shakespeare-ciklusának főbb szereplőit, a megölt Achim Andrást, a jeruzsálemi Omármecset legérdekesebb részét, a római virágünnepet, tuniszi képekből egész sorozatot, a vas-és fémipari kiállításról, a tolnamegyei árvízről stb. Szépirodalmi olvasmányok: Rákosi Viktor regénye, Mörzic Pál novellája stb. Egyéb közlemények: Martinovics apát szobrának képe, Blaháné és Ujházy Ede abbaziai üdülésének képe, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok. Előfizetési ára negyedévre 5t korona (Budapest, IV. ker., Egyetemutca 4. szám.)

— **Mibe kerül az asszony.** Egy amerikai folyóirat érdekes adatokat gyűjtött össze a civilizálatlan vad vidékeken az asszonyok értékéről. A délafrikai kafferek a legtöbbet fizetnek az olyan asszonyért, aki erős testalkatával, széles testalkatával, széles csipővel legalább tíz kis borzas kaffergyereknek adhat élelet. Egy ilyen nőnek az ára tíz ökr, vagy tíz ló; sőt még egy puskát sem sajnálnak érte. Kamcsatkában az asszony árát egy iramszarvasban állapították meg, de esetleg lókaszirt is adnak érte. A turkesztáni tatárok a kövér nőket szeretik. Érthető tehát, hogy az árát is sulyban határozzák meg — ki meányit nyom — annyi vaját adnak érte ha a kövérsege mellett tatár izlés szerint még szép is, egy szép asztrakánprémből készült bekecsket sem sajnálnak érte. Nagyon rossz árákat fizetnek a szép nemért az afrikai Ugendában, ahol egy teljesen kifejtett leányt két-három kiölt fegyvertöltényért lehet venni, ha nagyon szép, akkor esetleg egy doboz gombostűt is adnak érte. Az igazi versenyen kívüli occasio-árak: azonban az ausztráliai őserdőkben lakó benszüllöttek között találhatók, ahol egy asszonyt egy üres gyufaskatulyáért lehet kapni, ha pedig nagyon sok palmaolaj van a »nőgyre« rákenve és ausztráliai fogalmak szerint Vénus, nos hát akkor — a gyufaskatulyában bent hagyják a gyufát is.

Szerkesztői üzenetek.

Z. J. Letenye. Sajnáljuk, hogy az egyik tudósítást már nem közölhetjük. Anyagának felelőtlensége nem alkalomszerű, miután a haláleset már két hóval ezelőtt történt. Bár magunk is elismerjük, hogy az illetőnek városunk történetében jelentékeny szerep jutott s így a meleg és elismerő megemlékezést teljes mértékben megérdemli. — A másik tudósítást azonban közönlennel vettük.

K. A. M. Szt. K. — Versét nem közölhetjük, mert azt teljesen át kellett volna írni. Méltányoljuk azonban törekvést a magyar érzést s ezért csak irjon s küldjön be több költeményt. Egyik-másik talán majd beválik. Szivesen öltöztetjük formába, ha lehetséges lesz.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržanja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sandora
kam se predplate i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedankrat i to: svaku nedelju.

Predplatna ožna je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fa
računaju.

MEDJIMURJE

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Surađnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlasnik
STRAUSZ SÁNDOR.

Novi zakoni od soldačtva.

Mi se medjimurci štimamo punom pravicom, da smo junački narod. Već za vremena Zrinyi Miklósa jesu se naši otci hrabro borili protiv Turčina i nadvladali ga. A i dendes dosta regrutov izhaja iz naših lepih belih selah vu vojsku kraljevsku, a junačke pisme rekrutske se čuju kroz polje i livade na sve strane.

Pak poleg toga nas jako intereseraju nove one zakonske osnovke, koje je naš minister vojnicki Hazai Samu dneva 23. majaša postavil na stol orsačkoga spravišća.

U novoj obranbenoj osnovi za skupnu vojsku godine službovanja se snižuju na dvé godine, osim za konjaničtvo.

Kontingent regrutov se povišuje od sadašnjih 103000 na 159500 ljudi.

Gléde manövrov se određujeju razne pogodnosti u prvom redu s obzirom na obiteljske prilike i gospodarske okolnosti seljačkoga staleža.

Jednako ima osnova za domobranstvo razne nove stvari.

Ova osnova povišuje broj rekrutov za novčednost od 12500 na 25000 ljudi.

Iz svega se toga vidi, da budemo imeli od vezda puno vekšu vojsku, a za njezino zdržavanje i puno veće stroške.

Kak se budu ove zakonske osnovke raspravile, i kak budu primljene, od toga budemo već u svoje vréme javili našim čitateljem.

— r —

KAJ JE NOVOGA?

— **Novi župniki.** Festetics Jenő grof, kakti zaštitnik je Purics Lukacs muraszentmartonskoga administratora na Muraszentmarton, a Fischer Andraš dravavašarheljskoga kapelana na Tüskeszentgörgj za plebanoša imenoval. Obedvé novi župniki su pred medjimurski stanovniki, i to najprvi pred magjarske inteligencije poznati, kakti domoljubni svećeniki. Gospodin Purics Lukacs je naš sin, u Hodošanju se je narodil, tam je svršil svoje početne škole, i kakti izvrstan učenik u magjarskim jeziku, višekrat je bil nagradjen. Vidéki njegov dragi roditelji, onu marljivosti i sposobnost, kaj se vu njem stanova, dalje su ga dali učiti u kešteljskim gimnaziumu. I ovdje je uvijek marljivi učenik bil, i pokazal je svojim profesorim i pajdašim, da kakti medjimurski sin, makar je né polek njegve male zibkice magjarska pjesma glasila, ipak trsil se s celom jakostjom magjarskoga jezika učiti, magjarsko domovinu ljubiti. U zagrebačkim seminariumu se je dalje vučil, i ovdje su ga pred nešteremi létmi za svećenika posvetili. Na Štridovar je došel za kapelana, gde je uvijek marljivo svršil svoje dužnosti tak svećenik, kak i clovek. Štridovarski viérniki još i sada s ljubeznom srcem misliju na njega. Lani, kada je od muraszentmartonske fare bivši dober župnik umrl, zagrebački nadbiškup je Purics Lukacsa za administratora na Muraszentmarton premjestil. Vezda ga je presvjellil grof za plebanoša imenoval. Muraszent-

martonskomu gospodin župniku ime je pred naše poštuwane čitatelje né nepoznato. Višekrat čitamo od njega dobre i hasnovite predmete, s kojimi on ljubezno hoće našega dobrog puka na dober i hasnoviti put voditi. Kakti medjimurski sin, dobro zna on, kaj nam boli, i kaj nam, i naši dieci na korist i hasen bi bilo. Novi tüskeszentgörgjski plebanos, gospodin Fischer Andraš je takajse pravi svećenik, koj né samo ljubav, nego i mira bude donesel u svoju faru med viérnike. Kak se dravavašarheljska za njega tu-guju, brščas tak ljubezno budu ga prijeli u Dolnjim-Medjimurju. Mi se uvijek radujemo, ako dobri, domoljubni svećeniki stojiju na čelu našemu puku. Koji svoje dužnosti prama gospodinu Bogu, prama magjarski domovini, i prama puku savjestno i hasnovito svršajavo Iz čistoga srca želimo novim gospodin župnikom, de svemogućí Bog nek daje njim dobro zdravje, jakost, da čudaj leta budu mogli u svoji fari male i odrastene ljude u naši spasiteljni viéri potvrditi, i nje, prama magjarski domovini, — u domoljub obdržavati.

— **Zaruka.** Meider Albert mjestni mesar si je zaručil Reichenfeld Alberta udovicu iz Nagjkaniza.

— **Darovanje.** Festetic Jenő grof je mjestni darovastveni družtvi petdeset kurun dara poslal.

— **Knjigovoditelj zbiranje.** Šumegska narodna banka je Novak Karolja, od Csáktornya-vidéki šparkasse knjigovoditelj jednoglasno za glavnogaknjigovoditelja zebrale.

Dobri navuki, za naše gospodare.

Spisal: Martin Kutnyak.

Čoviek koji je u nevolju opao, nek se ne ozlovolji nego nek se spoti na predgovor: Meni se bolje dopada zbadanje i trpljenje u nesreći nek mir i tolaženje u sreći. Zašto se tak bojiš za svako rěč koju proti tebi govoriuju i zašto se tak ogibaš nevolje! Nek mine sad ta nevolja nije ti né prva, nit nije ti išće još zadnja, ko duže živiš! Znam da si čvrst dok te ne potraži nesreća, dobre nauke iznađeš davati i druge navadjati na to kad pak ti sfalijo novci i nevolja te slisne za vrat onda pak ti sve odplava po vodi.

U takvi nesreći dragi moj se zmisli na ove članke koje ti poredu napišem. Da bodo pri svakom koraku ti na pèldo posebno i onim koji svojo srce vežejo znovci na primer:

1. Za novce si lahko uzmeš fino hrano — al dobrog teka k tomu — si nemoreš.
2. Ljek — al né zdravja.
3. Mehko posteljo — al né slatkoga spavanja.
4. Spravo za ljepotu — al né ljepost.
5. Bogate palače — al né mirnoga duma.

6. Knige — al né razuma.
7. Družbo — al né prijatelja.
8. Žensko — al né ženo.
9. Skrb — né veselja.
10. Veliko čast — al né mira.
11. Ljepi grob al — življenja natrag né.
12. Jedno izmed svega toga pak si ipak moremo pribaviti samo ko je novac na dobro obratjem i to — je — Nebo!

Iz megu ovih dvanajst članov van rado napišem od svakoga pèldo, po kojim si želite.

Nedavno okoli 1906 ljeta je u sjevernim strani karpatske pokrajine goreo jedan veliki štacon (skladistiše) zareći plamni su se naempot visoko dvignuli, i z daleka se je vidlo kak oblesuju oblake.

Siromašni nesretni ljudi su kak bez glav bežali sim in ta, svaki se je iz nje odstranil, samo gazdova žena se je né, nego naravnost je bežala po stengah gori pozabila je namreć svojo šparkasko knjižicu i nasreću je i došla do nje prime nju močno i oče na plamona dam iziči z njoj ali kjsno je, onaj čas se uderejo trami nad njoj i zatvorijo ji rěšenje, i tak je zgorèla s svemi novci red u najstrašnejšom ognju

Z jednom rěčjom ime: Jedna ženska je alduvala za novce svoj britki život!

Pitam vas: Jeli je vrédno kaj takvog za novce protrepiti, i u takvoj pogibelji novac nad sve držati.

Istina je da je novac najveći gospodar na svétu, samo ipak vam ću naznaniti jedno par rěčih koje si je moja misel zbrala, da budu hasnuvale Medjimurskim Gazdom!

I.

Za novce si lahko kupiš fino hrano — al k tomu dobrog teka si nemoreš.

Ovo nam je prvo prestavljanje, prva pèlda, dojdejo i druge ured, al za prvo ostapemo nekoliko časa pritom.

No i ja si mislim kak vi da zaista nebi umrli toliki siromašni ljudi od glada, kad bi imali novce nego nešta vam povém.

Naj bogateši čoviek je Amerikanskih rudnikov, zvani: Rockefeller ovaj čoviek je bolestan na želutcu, na dan hrana mu je né druga kak jedno časa čistoga mlička, i mal komadić bieloga kruha k tomu.

Im se om je bogat čoviek, lahko bi na dan dvadeset četirikrat obedujo z naj različnimi finimi hranami i vesele balle bi lahko držao, u svojom dvoru, i ko bi sve siromake pogostio svaki dan nit onda se mu nebi poznalo nikaj na kassi.

— **Proščenjski sajam.** U Viziszentgörgju bude na trojake dvé dane vanto-varišti proščenjski sajam.

— **Ženitba.** Haasz Antal mjestni stolar je tekućeg meseca 17-ga dana svoje vićenjanje držal s Kranjčec Jakaba udovicom. Zanimivo je to, da je mladoženja 77, a zaručnica pako 76 godine stara, i da su već 36 godine skupa živeli bez zakona.

— **Novaćenje.** U Csaktornya varašu je u minućem tjednu bila soldačka vizita. Na vizitu su se 988 momaki najavili. Za soldata su samo 266 momaki ostali. Vizita je u redu i miru trajala.

— **Naglo smrt.** Pollak Pal dravaszentmihaljski stanovnik majuš 17-ga okoli poldne, kada je na polju oral, med oranjem je na hitroma skupa opal i umrl. 44 godine stamoru poljodelavcu smrt je srčna uzma zro-kuvala.

— **Na falate razpiljeni človek.** U Riedu (Salzburg) se je grozna nesreća pripetila majuš 20 ga dana u jutro na jednim pilanu. Na hitroma je postala velika žaga, koju sopot tira, i od pilane vlasnik žuril se je u strojhižu, da pogledne, kaj se je pripetilo? Strašno je videl onda, da od mašinsti tela je na falate razpilila velika žaga. Nesretni človek je još trdo u ruke držal onu kantu, u kojim je ulje. Brščas je hotel s uljem namazati pilu, kada ga je od mašine jeden remen nutripotegnul.

— **Četverostruk dvojke.** Gubovits Aagošta suprua u Taksonj (Tolnavarmegija) občini je majuš 18-ga dana četverostruk dvojkim: tri dečkim i jedni dievojkim dala život. Mati je zdrava, od diće samo dvé su ostali u životu.

— **Malomu gudničaru smrt.** U Braššou majuš 19-ga odvečer na Transsylvania-kavana terassu je iz Budapešta dolazena Rac Pali glasbenadrustva igrala, kada med sviranjem Kišs Ferenc zvani 59 godišnji gudničar (koj na malim bajzu igra) je na hitroma skupaopal, i vućeć mu je iz ruke vanopal. Glasba je umuknula, na fletnoma su ga na kućiju spravili i staroga glasbenika u špital spravili. Kada su ga

pred špitala iz kućiju vanzdignuti hoteli, već je mrtev bil.

— **Četerdesettri vagon hrošč.** Na Abaujvarmegijskim teritorijumu su do vezda na četerdesettri vagon hrošće uništili. Pri nas, — hvala Bogu, — ljetos ga ne čuda od ove kuće.

— **Ferenc Ferdinand u Brüsselu.** Ferenc Ferdinand priestolonasljednik bude kouca junius, ali pak početak julius meseca u Brüssel putuval, kaj pohodi od Belgije kraljskoga para.

— **Samoubojstvo na cirkveni najži.** Na Sajóladu Péceli Istvan kočijas, koj je pri Farkaš Gjula župniko bil u službi, pred nesteremi dnevi je vkral od gazde lorovurže i skoćil je. U minućem nedelju se je nazajpovrnul na plebanie dvor oružjem i svakoga je s dolistrélanjem splasil, koj pred njega dojde. Ljudi su od njega odbežali i med vremenom došavši žandari hoteli su toga bišnogoga momaka vloviti, ali ov se je pred nje na cirkveno najži skrili. Žandari su na sténjgah za njega bežali, ali kada su ga već bili dostigli, Péceli se je s oružjem na smrt strelil.

— **Dolibućeni vlak.** Med Hoch Wesseli i Šmidar (Česka) stacione u minućem pondelek okoli poldne je 4774 brojni personalski vlak vanskližnul i iz željeznikoga tiela dolibućnal. Med putnike je nitko ne umrel, ali 13 peršoni su se oranili.

— **Rekod u pijanstvi.** U Moskvi (Rusija) je Zelevnikova Natalia zvana zena proli svojega muža razpitu parnicu povestila. Pri sudu je ova žena to rekla, da zato hoće se od muža razdružiti, jer pod šest letne ženitbe ne menje kak dvéjezerokrat je bil ov fajni suprug pijan. Dakle skoram svaki den dvakrat. Fiskaliuši tak veliju, da bude žena pravdu zgubila.

— **Nesreća u Parisu.** U minućem nedelju u jutro u Parisu na Jssy-les-Moulineaux zvanim trgu se je smrtna nesreća pripetila. Naime on dan u zorju od pete ure su aeroplani (letećamašina) leteli u zraku, okoli pol sedme ure Train aviatikuša mašina, na kojim je i jeden putnik bil, je med ljudstvo bućnula, i Berteaux ministra

od vojnih poslov zatukla. Moniš ministar-predsjudnik i jeden drugi sportsmann su se težko oranili. Vojnicki ministar je odmah umrl.

— **Amerikanski dvoboj.** Klein Kiš Jenő njitraiskii vlastelin je prvić sublimata pil, a onda se je na smrt strelil. Zrok je nepoznat. To govoriuju, da lani, kada je pri soldaciji bil, amerikanskoga dvoboja je jurisal, kojemu termin je sada doli isel.

— **Streljeni francuzki mjernik.** U Monastiru (Turska) je iz bludnje na smrt strelil jednoga francuzkoga mjernika jeden alban, koj je navadno na jednoga turskoga oficiera strelil. U varašu je velika buna nastala, jer su soldati hoteli toga albana vloviti.

— **Samoubojni ispan.** U Hódmező-vasarhelju se je Kenéz Lajoš ispan ogifal, od česa je umrl. Kenéz je od jednoga putara sin bil, u gospodarstveni skoli se učil i pred osmi létmi k Esterhazy hercegu je došel u išpansku službu. Zato je samoubojnik postal, ar je od vlastelinstva peneze potrošil.

— **Smrt pod kućijum.** U Hajdu-dorogu se je u minućem nedelju Ujhelji Andor grčki katolički svećenik na stacion žuril na svoji kočiji. Prega je Zajec Istvan zvani kućiš tiral i črez Ujhelju i njegva suprua je bila na kočiji. Koćija je na brzoma hodila. Med jahanje u propanju je kočija Szilagyi Mihalja vlastelina Emilia zvano kćer pogazila. Mala dievojka je za nestere minute umrla. Ulični ljudi su hoteli kočijasa raztrgati, nego žandari su ga ipak branili.

— **Pobjegni inoš.** U Zalaegerszegu pri Makk Ernő krojaćemestru je bil Tóth Karoly kakti inoš. Jeden dan je ov mali inošdečko, koj je u njegovim slobodnim vremenju jako čudaj čital detektiv romane, od svojega meštra 510 krunjen šparkassu knjigu vkral, i iz nje 60 kurune vanvzel i pobegel. Iz Zalaegerszega se je na Nagjkaniza putuval, gde je nestere dane bil, onda pak bez fillera gori se je sedel na vlak, i dalje putuval u Székesfehérvár. Ovdje su ga vlovili i ubitili.

Ali kaj mu hasni svo ovo njegovo bogastvo, kaj mu hasnio prorastri stoli, i hrana i — pitvina gda se niti nemore do kraja nasititi u svojoj bolesni, i tak zračunajmo si, niti 20 fillérov ne potrebuje na dan košte.

No sada pak potražimo drugi tečaj.

II.

Za novce si lahko uzemeš vraćtvo — al zravja ne.

Čul sam većput pripovédati od isto tako bogatoga Vojvoda! Ovaj herceg je imao takaj nekakov čudnovati beteg. U tak velikoj bolesni so mu doktori na tolnačili, da se mora svaki dan u finoj govedskoj juhi s kopati.

Ućinio je, nego ovomu hercegu su mogli svaki dan jednoga čeloga vola skuhati k juhi. I jeli mu je hasnilo sve to, sva ova bedastoća? Kaj bi umrl, van je umrl, tak kak najnesretniji čoviek na tom svietu.

Po drugom pak dragi čitatelji idite na naše domaće toplice ili kupalište, idite na Balaton — na Karlsbad i t. d. Videli budete da koliko novih se vam stroši tu, koliko se potnikov proobrati tu na jedno godino, kar čudili bi se. I svi samo zato da si polražijo naj dražjo rieć svojo — zdravje.

I povrati se li jim — kaj bi — no zato iz megju njih opadne na svakoga desetoga koji ozdravi drugi pak jošće duše se tražijo po drugih bogatih toplicah od jedne do druge dok njim ne dojde na suprot smrt.

Najsretniji je i najbogatiji i najbolje zdrav je izmegju svega toga, siromašni ovčar koji z s svetlimi očmi i s crvenimi lici si veselo péva oko svoje črede. Ovo vam je prva tusta družba ovaj dječac vam je sretn zaista do kraja, to bi si i ja već put izvolil za to najsemi bar kto gud nasmeje.

No sada pak nam već dojde tretja pelda.

III.

Za novce si takaj lahko uzmeš mehke blazine i svilnu postelino al — slatkoga spavanja k tomu ti nemorejo gor dati.

Pri ovom trećom tečaju pak se nam glasi pėsma od neke siromašne služkinje, jako rievno je bilo njeno stanje is počelka, već puta si je želela tak bogata biti kak njena gospa — no in želja se ji ne dugo izpuni. Umrla je njena gospa namreć, u nekotih toplicah i tak sav svoj imetak je prék dala svoji edini služkinji, koja svota je znašala nesto nad 500 jezer forinti.

Takaj po smrti gospé so nji svo bogastvo darovali. I tak je naemput postalo iz nekdanje ljepe služkinje visoko častna milostiva gospa.

Sada se ona kota po svilnimi mehkim blazinami i stanuje u krasnoj paloti, zavija se u svietle pozlatjene haljine, siromake sada ona prezira i po psetovima je od tiera od kuće.

Na ljepoj kočiji koje vozijo četiri paradni konji se vozi sve se njoj klanja tak sretnoj milostivoj.

No — im, ova bogata služkinja je bila opet za nekojo vréme nesretna.

Nam reć zavrela se je nad gospodarstvo i nad bogastvo tak da je svaki čas si brojila svoje novce, svaki večer je poglednola pod posteljo ili je ne čeka kakovi tolvaj pod ujom da njo po noći zakolje i svo gospodarstvo i bogastvo odnese.

Zaista se je to ne zgodilo nego od toga je u svojih skrbih svako nuć sanjala da su njoj svo kassu odnesli i svo okrali.

To je siroti tak veliko skrb zadržavalo da je za malo vremena obnorela, magari je si držala već svojo svu svotu pod glavljon pak se njoj je ipak sanjalo da su njoj odnesli i okrali.

Od onoga vrémena si je ne našla mira,

— **Barun Banffy Dežó je umrl.** Magjarskoga orsaga bivši ministarpredsjednik, barun Banffy Dežó je tekućeg meseca 24-ga dana poslie polnoći u Budapeštu, u svojoj, na Bimbo-ulici, stojeći palači umrl. Barun Banffy je 67 godine star bil, i već od dugše vremenah je beteguval Pravi magjar i veliki političar je bil. U 1883. godinu ga je kralj za velikoga župana imenoval u Beslerce-Nasodvarmegijju. Za orsačkoga zastupnika je u 1892. godinu postal u silagišomlóiškim kotaru, i u oou letu su ga u orsački hiži ablegati za predsjednika zebrali. Kada je u 1895. godinu januar 15-ga Wekerle-korman zahvalil, kralj je Barun Banffya za ministarpredsjednika imenoval. Četiri godine, kakti ministarpredsjednik je vodil orsaga, onda je zahvalil. Zadnjić su ga u Szegedu za ablegata zbirali. Više magjarski i hrvatski varasi su Banffya za počastnoga gradjanina zebrali. Pokojni je plemenite srce i dober clovek bil. Njegov sprevod je u Budapeštu iz reformatske cirkve petek poslie podne u tretjoj uri bilo. Kralj je svojega sučuta brzajavno postal udovici. U ime magjarskoga kormana je Hédervary Karolj grof ministarpredsjednik lista postal udovici.

— **Serbski kralj u Budapeštu.** Petar serbski kralj je majuš 24-ga polodne u inkognito na Budapešt dolazil. Osobitni vlak je samo pet minute stal na Ferencvaroškim stacionu, i onda se je kralj daljeputuval u Belgrad, kam je odvečer ob 7 uri i dolazil. U Belgradu su kralja na stacionu ministri primili.

— **Košuth Ferenc u orsački hiži.** Košuth Ferenc bivši ministar, zemaljski zastupnik, koj je črez mesece dugo bil bolestan, u minućem srđeu je prvokrat došel u orsačku Hižu, da posluša orsačku spravišće. Ablegati su ga s radostjom prijeli, i njemu k zdravju gratulerali.

— **Ferenc Ferdinand u Dalmaciji.** Ferenc Ferdinand prietolonasljedniki bude u letos konca augustuš meseca u Dalmaciju putuval, gde bude ljetošnja flotta na morju veliko vježbanje držala.

— **Pronevjereni župnik.** Čontoš Karolj, bivši kenešeiski plebanoš je dvěstošest-

No — im koliko ljudi je bilo već predi okolu nje koji su njoj bili jalni na tak hitroj s svotoj.

Sada pak si ogledajmo četrtoga.

IV.

Lahko si kupiš ljepotno spravo (ujak) a ljepost si ne moreš.

Tu se dragi gospodari spotimo nazaj na — evan — reći. »Kak gud budeš si želio nazaj svojo mladost i kak gud budeš se mućio za ljepotj ti se za niti tanko nit nemore iz premeniti.«

Koliko istine je u ovih riećih zaisto donjesi i s poberi sve demante svieta i odnesi je u garmade to sve ti ne pomaga niti za male lehke niti se neizpremeniš na ljepše.

Druge ljepše glave si kupiti ne moreš. Na mesto tvoje temne oči si druge svetle ne moreš zadobiti.

Zato sav tvoj stan života i tēla si nemoreš prodrugaćiti nit za nit nē drugče.

Sada pak se obratimo k petoj glavi.

(Drugiput dalje.)

desetšest jezer franke pronevjeril. Nesretnoga plebanosa su uhitili.

— **Mrzli majuš.** Prem tomu, da se dan, na dan približavamo k juniuš mesecu, ipak zima još uvijek traja, i dober se čuti clovek bormeš u topli hiži. U čelim orsagu na više mestah grda zima hodi. Sniegopad, smrženost, toča skorom vsaki dan se pokaže. Bog zna, kaj bude iz toga neredovitoga vriemena, jeli će nam gospodin Bog kruha dati?

— **Bēli paradski kaput.** U višesim soldačkim krugu si vezda nad tom tereju glavu, kaj bi na novoma nutardonesli paradskoga bēloga kaputa. To bi osobito jako rad imel vezdašnji prietolonasljedniki.

— **Krokodil u Dunaju.** U Dunatōldvaru su Schwarz Šandor dvrtlogovca težaki, kada su rano drve vanjemali iz Dunaja, med deske jednoga velikoga krokodila našli. Težaki su se prvić bēsili od toga zivina, i predi, dok bi krokodil med njih nekvo krvoločnost delal, s sekērami su ga zatukli. Zanimivo, da na Dunaji rano na oni mesti, — gde se je to pripetilo, — je jeden otok, kojega već od više godine za »krokodil-otok« a eoveju. More biti, da je ov krokodil iz jedne mznazerije mogel pobjgnuti.

— **Streljeni honvdē.** Polek Szegeda na Garahomoku su majuš 23-ga dana od szegedskoga honvdēregementa soldati mjerenje držali. Dvě prosti honvdēbaki Popov i Stojkov su se za mjerenje posvadili. Popov je oružje prijel na svojega druga, i jer je nē znal, kaj je puška nabita bila prošila se. Kuglja je Stojkovu u srce se zavrtela i njega zaklala.

— **Sniegbura i toča u Budapeštu.** U srđeu poslie podne ob pol jedni uri je ober Budapešta velika toča i sniegbura hodila. Na uličnim trotoaru na dlan široko je stal snieg.

— **Jeden novi predlog.** Hazai Šamu magjarski ministar od honvdēdske posle je majuš mesec 23-ga dana nutri dal u orsačku hižu onoga predloga, u kojim vezdašnji korman to prosil, da nek daje naš orsag još 36 jezero 600 više novake za soldačije kak je vezdašnji broj. Dakle obranbenu silu hoćeju reformērati. Jeli bude iz toga predzaloga zakon, to još vezda nitko nemre znati. Već črez deset godine hoćeju broja od soldačije povekšavati u našim orsagu, nego opozicija, — gledeć na to, da i do vezda je strahovito čudaj peneze koštalo ova naša vojaska, a narod pako dan- na dan u siromaštvu stupi, u Ameriku se van putuje, — je uvijek prikratila takvoga predloga. Kaj se bude vezda pripetilo u orsački hiži, kada budu ablegati toga soldačkoga predloga razpravljali, ne moći znati. To je sigurno, da med kormana i med opozicije ne bude mir, nego harcuvani se budu do zadnjega.

— **Uništjeno selo.** U Szēlpomba (Liptovarmegijja) občini pri Kapa Mihalj poljodelavcu je u minućem tjednu ogejn nastal, u velikim vihru se je ogejn tak na hitroma rezširil, da za kratko vreme su 25 hiže, 3 konji, 10 svinje i 30 ovci u ognju zgozle. Kvar je osemdesetjezer kurun. Kak je ogejn nastal, to još vezda neznaju.

— **Pannonhalmaiski velikiopat u Rimu.** Hajdu Tibor dr., pannonhalmaiski (Gjōrvarmegijja) velikiopat je u minućem pondelek svojim tajnikom, Weber Jacintom u Rim putuval, kaj svetomu otcu, papi svojega zavjera pokaže.

— **Samoubojna gospa.** Markucz Jožefa, barakonjiskoga (Aradvarmegijja) notariuša mlada supruga se je u minućem

pondelek v zorju u prse strelila. Mladu ženu su odmah u Borošjenō občinu spravili, gde je njezin otac kotarski liečnik, i koj je nju odmah pod vraćenje vzel. Položaj je težki, ali nē pogibelni. Samoubojstvi zrok je nepoznat.

— **Krvoločnost.** Na Lengs (Švajc) kupalištu se je u minućem tjednu strahovita obiteljska drama pripetila. Jedna, od Jaggi zvanoga stanovnika supruga u svoji bludnosti, kada je suprug nē bil doma, je svoje diće, jednoga sedem godišnjoga dečka, jednu pet godišnju dievojku i dvě 14 dnevne dvojke s jednom britvom na težkoma, onda pak se je sebe na smrtno oranila. Mati i dečko su odmah umrli, dievojka za neštere ure pollam, od dvojke jeden bude brščas u življenju ostal.

Nekaj za kratak čas.

— Znaš kaj japek, naj govori što ka-oče, ipak je lēpi gospon, tē vtemelitelj saj vezah. Samo toje kvar, da mu se glava jakvo svēti.

— Mući mama! Znaš da pamet ober sebe ne trpi smetje! (Pak si pogladi plēsviu glavu).

— Poljodelavcu Mateku nikak nejde vu glavu, kaj je savez, prēm da su to gosp. plebanuš stēpimi rećmi reztoimčali.

— Naš gospon plebanuš su višeputa od sreće i blaženstva pučkoga saveza govorili, a ja još denes nē razmem, kaj je to za čudo.

— Znete kaj sused Matek, k tomu je čisto jednostavna abcija. Ako se mi dva posvadimo i jeden drugoga skluptemo, to je nikaj. Nego ako se sjedinimo, pak šogora Martina obedva nagrošemo, onda smo segurno cil dostigli.

— No to već razmem, nego zakaj je to i naš gosp. plebanuš nē tak povedal.

— Dojde gimnazialec dimo, na kojega je otec jako gizdav, ar se dober vnci. Doma od prevzetnosti se na glavu za hrast postavi.

— Naj se na glavu postaviti sinek, ar ti krv vu glavu pojde.

— Zakaj mi neide vu noge, gda se nanje postavim? odgovori hitro ljubezni dečak.

— Zato sinek, ar su one nē prazne.

Jeden metlar stupi vu barbērsku officinu da ga podbrijeju. Barbēr kupi od njega jedno metlo, pak kada je s podbrivanjem gotov bil, pita metlara za čēnu te metle.

— Jedna kuruna — reče metlar.

— Dam vam 50 fillerov za nju, pak ako mislite, da je malo, vzele si ju nazaj. Clovek je metlu nazaj vzel i pita, kaj je dužen za podbrivanje?

— 40 fillerov — reče barbēr.

— Dam vam 20 fillerov, pak či vam je nē dosta, dente mi bradu nazaj.

— Premisli si, denes je jeden šekutor pri nas bil.

— No, pak ti se tomu veseliš?!

— Kak nebi, kad me je oprosil.

Gabona árak. — Ciena zítka.

mmázsa	1 m-cent,	kor. fill.
Buza előrendü	Pšenica	23.00 —
Rozs	Hrz	16.00 —
Árpa	Ječmen	15.00 —
Zab	Zob	16.50 —
Kukoricza	Kuruza suha	13.50 —
Fehér bab új	Grah beli	16.50 —
Sárga bab	» zuti	15.50 —
Vegyes bab	» zmėsán	15.20 —
Kendermag	Konopljeno seme	22.00 —
Lenmag	Len	23.00 —
Tökmag	Koščice	23.00 —
Bükköny	Grahorka	12.00 —

„MI-I-t?” - Papa megengedte! Hisz valódi JACOBI-féle Antinicotin-cigaretta-hüvelyek-fadob ozban!”

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi!

STOCK-COGNAC MEDICINAL

szavatolt valódi borpárlat

Camis és Stock

gőzpároló telepéből,

Barcola.

COGNAC-gőzfőzde, állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben!

Mesterségemet tovább nem folytatom, miért is

asztalos- és bogsnár szerszámait

olcsó áron eladom.

Schäffer Ferenc
korcsmáros :: Muraréhat.

Tišlarske i kolarske meštrije

prodám po fal cėnu,

jer obrt dalje ne tiram.

Schäffer Ferenc
:: krčmar vu Muraréhat ::
(Strukovec).

Üzlet-eladás!

Sok év óta létező,

fűszer-, csemege- és festékkereskedésemet

más vállalkozás miatt, igen előnyös feltételek mellett eladom.

Kerzer Mavro, Varaždin
Kukuljević-utca 9.

MOTOROK!

Legjobb, legmegbízhatóbb üzemű, benzinmotorok, cséplőkészletek, benzinmotoros magánjárok, eredeti svéd nyersolajmotorok és szivógázmotorok kedvező fizetési feltételekkel, több évi jótállással kaphatók:

Karczag Testvérek
Budapest, V., Aulich-utca 7. szám.
Árjegyzék és költségvetés ingyen és bérmentve.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

patéka

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynek, oszúrnak és megbűteseknek.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosaak legyűnk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: **Török Jozsef** gyógyszerészesud., Budapest.

Dr. Richter gyógyszeresze tára az „Arany oroszianhoz”.
Prágában, Eislaebthstrasse 5. neu.

Tisztítsd csak

Globus

Tisztító kivonattal

a világ legjobb fémisztítőszeresze

Kalmár és Engel
Mótor és Gépgyár

Városi raktár és iroda: **BUDAPEST IV. Úteg-utca 14.**
V. Lipót-Kőrut sa Világhírű! Eredeti! Gyár: „Benz”

Szivógázmotor telep. — A jelenkor legolcsóbb üzeme „Benz” nyersolajmótor.

DIESEL RENDSZER

Elsimert legjobb gyártmány.

Ajánlja benzin-lokomobilos cséplőkészleteit, melyek bámulatos egyszerű szerkezetűek.

Tejes iótállás, kedvező fizetési feltételek. — Költségvetés és árjegyzék ingyen és bérmentve.

Viziszentgyörgyhöz közel egy igen jó karban levő

szőlőbirtok

valamint Csáktornyán a Kisfaludy-utczában

egy ház

szabad kézből, igen előnyösen eladó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Egy használt jó

kerékpár

vételre kerestetik.

Ajánlatokat elfogad:

SZERB HENRIK a villamtelep és gőzmalom főkönyvelője

„Brüssel & Buenos Aires 1910: 3 Grands-Prix”

R. WOLF MAGDEBURG-BUCKAU

Képviseletje: **Boros Artur** okl. gépészmérnök, BUDAPEST, VI., Teréz-körút 29.

Járkerekes és helyhez kötött telített és szabadalmazott **túlhevített gőzzel működő lokomobilok**

WOLF eredeti szerkezete 10—800 lóerőig.

Az ipar és mezőgazdaság leggazdaságosabb, legtartósabb és legmegbízhatóbb üzeműgép.

Összegyártás 700.000 lóerőn felül

